

EKONOMİ GÖSTERGELERİ

NİSAN 2016

BEBKA
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

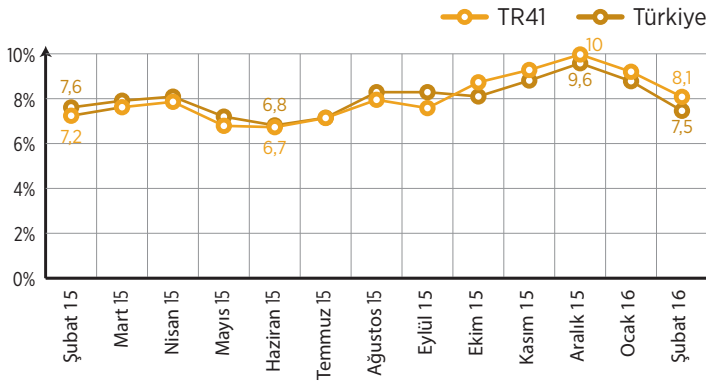

Ekonomi Göstergeleri Bülteni
2016-04

www.bebka.org.tr

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

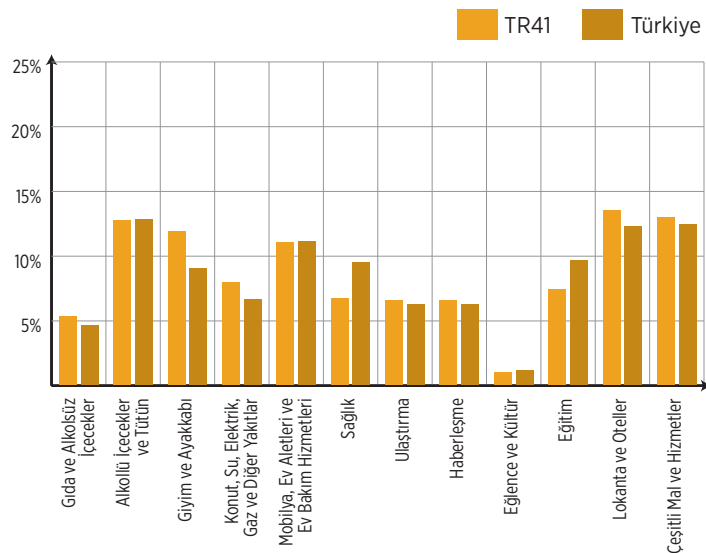
➤ TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ (TÜFE)

2016 yılı Mart ayında 2003 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi bir önceki aya göre ülke genelinde %0,04, TR41 Bölgesinde ise %0,03 azalış yaşamıştır.

Ülke geneli yıllık en fazla artış %12,79 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre çeşitli mal ve hizmetler (%12,39), lokanta ve oteller (%12,26), ev eşyası (%11,09), eğlence ve kültür (%9,60) artışın yüksek olduğu diğer ana harcama gruplarıdır.

➤ TÜFE ANA HARCAMA GRUPLARI

TR41 Bölgesinde ana harcama gruplarında bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış %13,51 ile lokanta ve otellerde grubunda gerçekleşti

Endekste yer alan diğer gruplardan çeşitli mal ve hizmetler grubunda %12,96, alkollü içecekler ve tütün %12,69, giyim ve ayakkabıda %11,86, ev eşyasında %11,04, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar grubunda %7,90, eğlence ve kültürde %7,37, eğitimde %7,21, sağlıkta %6,65, ulaşımda %6,53, , gıda ve alkolsüz içeceklerde %5,31, haberleşmede %1,00 artış yaşandı.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2016

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi
aylık %0,40 arttı

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Mart 2016

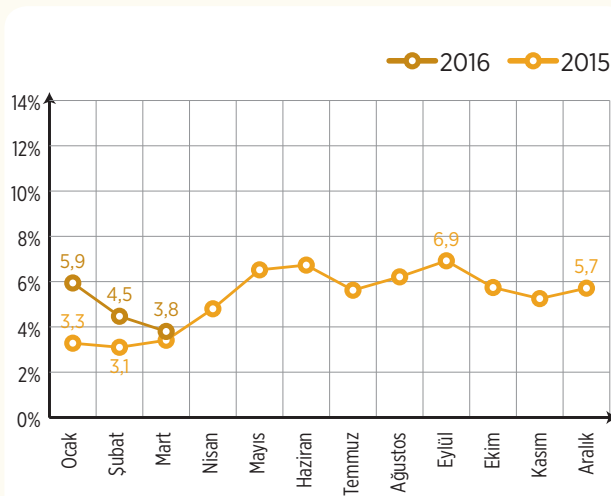
Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2016 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %0,40 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %0,75 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %3,80 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %5,64 artış gösterdi.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (2003=100), Mart 2016

SEKTÖRLER (NACE REV.2)	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN ARALIK AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN AYNI AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ON İKİ AYLIK ORTALAMALARA GÖRE DEĞİŞİM (%)
Yİ-ÜFE	251,17	0,40	0,75	3,80	5,64
B-Madencilik ve Taşocakçılığı	328,14	-0,26	-1,36	-2,37	-0,72
C-İmalat Sanayi	249,93	0,63	1,33	5,03	6,35
D-Elektrik, Gaz	224,62	-1,80	-4,99	-6,49	-0,22
E-Su temini	262,53	0,06	3,27	8,90	17,96

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Ana Sanayi Grupları ve Değişim Oranları (2003=100), Mart 2016

ANA SANAYİ GRUPLARI	Yurt İçi ÜFE	251,17	0,40	0,75	3,80	5,64
Ara mali	251,92	0,51	1,19	4,88	5,76	
Dayanıklı Tüketim Mali	192,80	-0,01	4,76	12,06	11,48	
Dayanısız Tüketim Mali	238,18	0,52	1,55	4,98	8,30	
Enerji	302,74	0,44	-4,86	-9,38	-4,29	
Sermaye Mali	219,25	-0,04	1,59	9,40	7,93	

En yüksek aylık artış kok ve rafine petrol ürünlerinde gerçekleşti

Bir önceki aya göre endekslerin en fazla artış gösterdiği alt sektörler; kok ve rafine petrol ürünleri (%9,31), temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları (%2,95), ana metaller (%2,17) alt sektörleridir. Buna karşılık ham petrol ve doğal gaz (-2,28), elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme (-1,80) ve diğer mamul eşyalar (-1,02) bir ay önceye göre endekslerin en fazla düştüğü alt sektörler oldu.

Ana sanayi gruplarında en yüksek aylık artış dayanısız tüketim mallarında gerçekleşti

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2016 yılı Mart ayında en yüksek aylık artış dayanısız tüketim mallarında ve en yüksek yıllık artış dayanıklı tüketim mallarında gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2016

İHRACAT GÖSTERGELERİ

İHRACAT (ABD DOLARI, Kanuni Merkez Bazında)

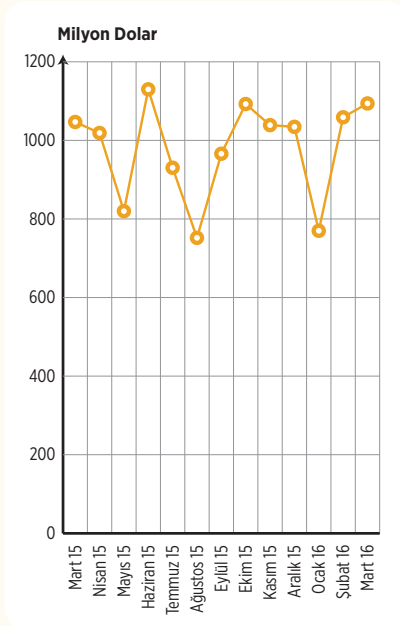
	MART 2016	OCAK-MART (2016)	OCAK-MART (2015)	ARTIŞ-AZALIŞ
Bursa	1.094.000.000 \$	2.919.310.000 \$	2.910.797.000 \$	8.513.000 \$
Eskişehir	75.241.000 \$	208.296.000 \$	213.212.000 \$	-4.916.000 \$
Bilecik	12.454.000 \$	27.032.000 \$	35.067.000 \$	-8.036.000 \$

Not: Rakamlar yuvarlamaya tabi tutulmuştur

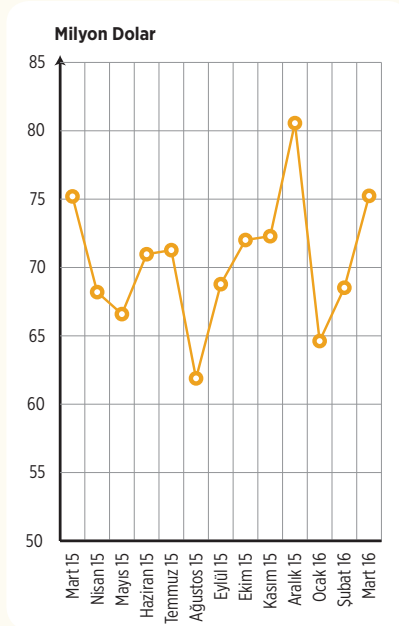
TR41 Bölgesi illerinden Bursa'da 2016 yılı Mart ayında 1.100 milyon dolara yaklaşan bir ihracat gerçekleştirilmiştir. 2015 yılı ile kıyaslandığında 2016 yılında döneminde Bursa'dan yapılan toplam ihracatta 8.5 milyon dolar dolaylarında bir artış yaşanmıştır. Aynı dönem kıyaslandığında, Eskişehir ihracatında da 5 milyon dolar dolaylarında bir azalış

gerçekleşmiştir. Göreceli olarak Bursa ve Eskişehir illerine göre daha az ihracata sahip olan Bilecik'te ise, 2016 yılının Mart ayında ihracat 12 milyon doları aşan bir değere sahip olmuştur. 2015 yılı ile kıyaslandığında, Bilecik'te Ocak-Mart döneminde 8 milyon dolara yaklaşan bir azalış yaşandığı ortaya çıkmaktadır.

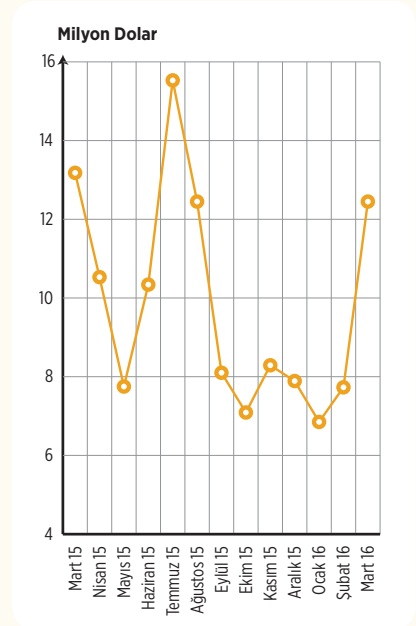
İHRACAT BURSA

İHRACAT ESKİŞEHİR

İHRACAT BİLECİK

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2016

İHRACAT GÖSTERGELERİ

2016 yılı Ocak-Mart döneminde TR41 Bölgesinde en fazla ihracat yapılan 5 ülke arasında Almanya, İtalya ve Fransa önde gelmektedir.

➤ ÜLKELER BAZINDA İHRACAT

➤ BURSA

OCAK - MART 2016	
Almanya	461.826.000 \$
İtalya	358.401.000 \$
Fransa	306.279.000 \$
Birleşik Krallık	181.022.000 \$
İspanya	176.759.000 \$

OCAK - MART 2015	
Almanya	457.715.000 \$
Fransa	307.068.000 \$
İtalya	271.073.000 \$
Birleşik Krallık	228.734.000 \$
ABD	180.684.000 \$

➤ ESKİŞEHİR

OCAK - MART 2016	
ABD	63.172.000 \$
Almanya	23.340.000 \$
Fransa	20.775.000 \$
Avusturya	10.636.000 \$
Romanya	9.839.000 \$

OCAK - MART 2015	
ABD	65.510.000 \$
Almanya	23.638.000 \$
Fransa	16.886.000 \$
Avusturya	10.544.000 \$
Hollanda	5.594.000 \$

➤ BİLECİK

OCAK - MART 2016	
Birleşik Krallık	4.584.000 \$
İspanya	1.990.000 \$
Romanya	1.914.000 \$
Filipinler	1.831.000 \$
Çin	1.695.000 \$

OCAK - MART 2015	
İspanya	7.399.000 \$
Norveç	3.674.000 \$
İsveç	2.186.000 \$
Romanya	2.164.000 \$
İtalya	2.054.000 \$

Bu dönemde, bir önceki yıla göre Bursa ilinden Almanya ve İtalya'ya ihracat artarken Fransa ve Birleşik Krallık'a yapılan ihracat miktarlarında azalışlar yaşanmıştır. Eskişehir ilinde de 2016 yılında Ocak-Mart döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre Fransa ve Avusturya'ya

ihracat artarken ABD ve Almanya olan ihracatlar azalmıştır. Bilecik ilinin ihracat rakamları incelendiğinde ise İspanya ve Romanya'ya olan ihracattaki azalışlar yaşanırken Birleşik Krallık'a yapılan ihracat artışları da dikkat çekmektedir.

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2016

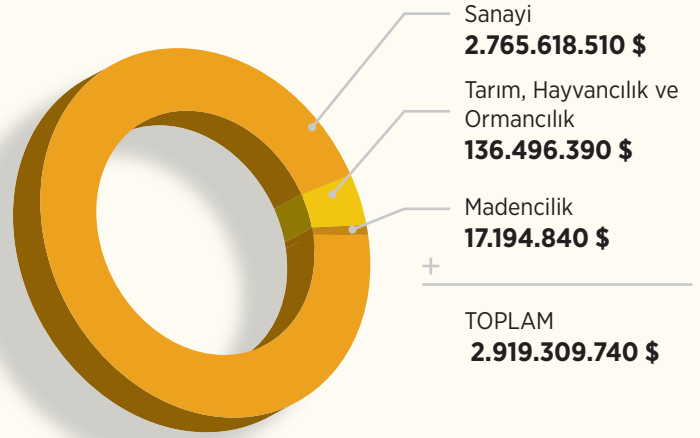
İHRACAT GÖSTERGELERİ

2016 OCAK - MART DÖNEMİ

BURSA

Bursa'dan yapılan ihracatın %95'ini sanayi sektörü oluşturmaktadır

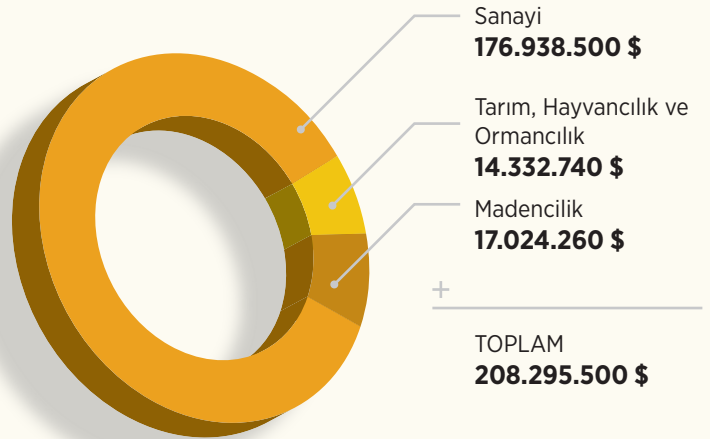
Tarım, hayvancılık ve ormancılık ürünleri ihracatı toplam ihracatın %5'e yakındır. Madencilik sektöründen yapılan ihracat ise oldukça düşük pay almaktadır.

ESKİŞEHİR

Sanayi sektörü Eskişehir'de toplam ihracatın %85'ini oluşturmaktadır

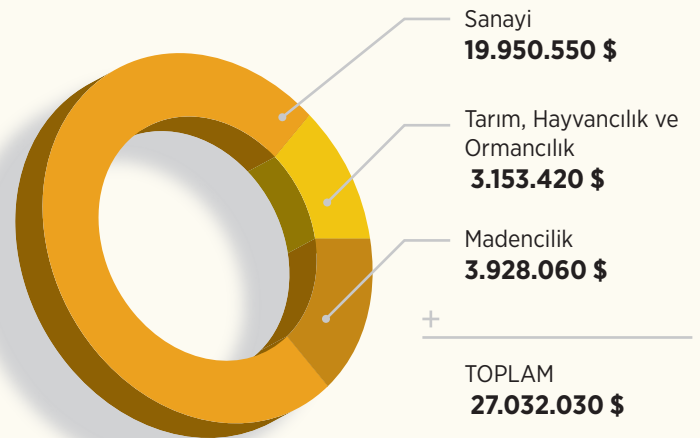
Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründe bu oran %7 olarak gerçekleşmiş iken madencilik sektörüne ait olan ihracat da toplam ihracatın %8'i dolaylarındadır.

BİLECİK

%74'lik pay ile sanayi sektörü Bilecik ilinde ön plana çıkmaktadır

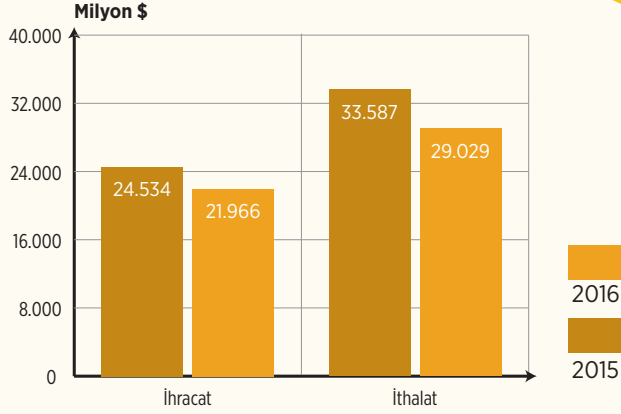
Bilecik ilinde %74'lik ihracat payına sahip olan sanayi sektörünü %14 ile madencilik sektörü takip etmektedir. Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründen bu dönemde yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı da %12 dolaylarındadır.

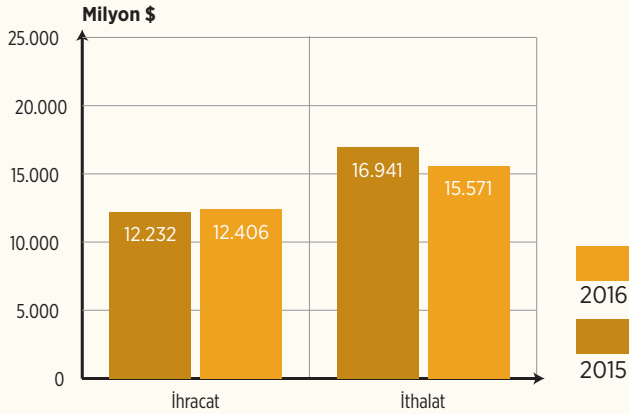
Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2016

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

Dış Ticaret, OCAK-ŞUBAT

Dış Ticaret, ŞUBAT

İhracat %1,4 arttı, ithalat %8,1 azaldı Dış ticaret açığı %32,8 azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2016 yılı Şubat ayında, 2015 yılının aynı ayına göre %1,4 artarak 12 milyar 406 milyon dolar, ithalat %8,1 azalarak 15 milyar 571 milyon dolar olarak gerçekleşti. Şubat ayında dış ticaret açığı %32,8 azalarak 4 milyar 709 milyondan 3 milyar 165 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2015 Şubat ayında %72,2 iken, 2016 Şubat ayında %79,7'ye yükseldi.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %16 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2016 Şubat ayında bir önceki aya göre ihracat %16, ithalat %4,8 arttı. Takvim etki-

lerinden arındırılmış seriye göre ise; 2016 yılı Şubat ayında önceki yılın aynı ayına göre ihracat %1,1, ithalat %11,5 azaldı.

AYLARA GÖRE DIŞ TİCARET, ŞUBAT 2016 (MİLYON ABD \$)

AYLAR	YIL	İHRACAT (FOB)		İTHALAT (CIF)		DIŞ TİCARET DENGESİ		İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI
		DEĞER	DEĞİŞİM (%)	DEĞER	DEĞİŞİM (%)	DEĞER	DEĞİŞİM (%)	
Ocak-Şubat	2015	24.534		33.587		-9.052		73,0
	2016	21.966	-10,5	29.029	-13,6	-7.063	-22,0	75,7
Ocak	2015	12.232		16.941		-4.709		72,2
	2016	12.406	1,4	15.571	-8,1	-3.165	32,8	79,7

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2016

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

➤ Avrupa Birliği'ne ihracat %10,8 arttı

Avrupa Birliği'nin (AB-28) ihracattaki payı 2015 Şubat ayında %42,3 iken, 2016 Şubat ayında %46,3 oldu. AB'ye yapılan ihracat, 2015 yılının aynı ayına göre %10,8 artarak 5 milyar 740 milyon dolar olarak gerçekleşti.

➤ En fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2016 yılı Şubat ayında 1 milyar 166 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (1 milyar 57 milyon dolar), İsviçre (1 milyar 47 milyon dolar) ve Irak (712 milyon dolar) takip etti.

➤ İthalatta ilk sırayı Çin aldı

Çin'den yapılan ithalat, 2016 yılı Şubat ayında 2 milyar 59 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1 milyar 772 milyon dolar), Rusya (1 milyar 189 milyon dolar) ve ABD (985 milyon dolar) izledi.

➤ Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,1 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Şubat ayında ISIC Rev.3'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,5'tir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,1, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %31'dir.

➤ Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ithalatı içindeki payı %16,8 oldu

İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %83,9'dur. Yüksek teknoloji ürünlerinin 2016 Şubat ayında imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %16,8, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %45'tir.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre Dış Ticaret, Şubat 2015 (Milyon ABD \$)

	ŞUBAT				OCAK-ŞUBAT			
	2015		2016		2015		2016	
	DEĞER	%	DEĞER	%	DEĞER	%	DEĞER	%
İHRACAT (FOB)								
Toplam	11.494	100,0	11.723	100,0	22.930	100,0	20.634	100,0
Yüksek teknoloji ürünler	332	2,9	360	3,1	633	2,8	650	3,1
Orta yüksek teknoloji ürünler	3.335	29,0	3.633	31,0	6.666	29,1	6.552	31,8
Orta düşük teknoloji ürünler	4.313	37,5	3.889	33,2	8.191	35,7	6.164	29,9
Düşük teknoloji ürünler	3.513	30,6	3.840	32,8	7.439	32,4	7.269	35,2
İTHALAT (CIF)								
	DEĞER	%	DEĞER	%	DEĞER	%	DEĞER	%
Toplam	12.884	100,0	13.057	100,0	25.385	100,0	23.897	100,0
Yüksek teknoloji ürünler	1.902	14,8	2.189	16,8	3.795	14,9	3.978	16,6
Orta yüksek teknoloji ürünler	5.715	44,4	5.873	45,0	10.935	43,1	10.536	44,1
Orta düşük teknoloji ürünler	3.500	27,2	3.185	24,4	7.034	27,7	5.969	25,0
Düşük teknoloji ürünler	1.768	13,7	1.810	13,9	3.621	14,3	3.415	14,3

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir. Teknoloji yoğunluğuna göre ürün grupları sınıflaması OECD tarafından ISIC Rev.3 sınıflaması baz alınarak hazırlanmıştır.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2016

DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

➤ Dış Ticaret Endeksleri, Şubat 2016

İhracat birim değer endeksi Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8,6 azaldı.

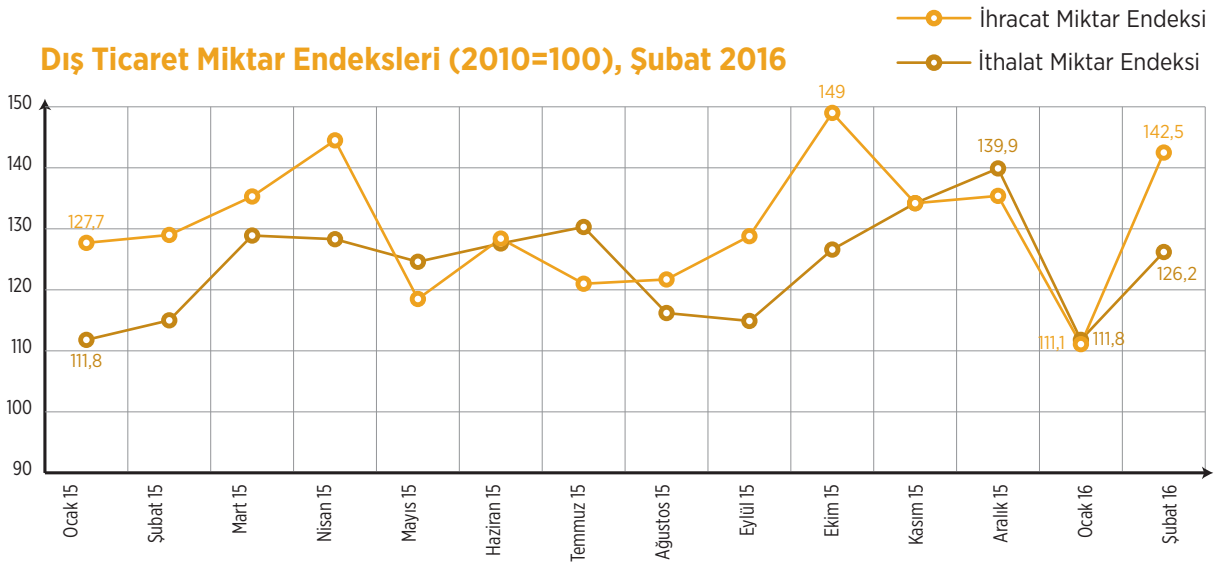
Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, "gıda, içecek ve tütün"de %11,4, "ham maddeler"de (yakıt hariç) %9,8, "yakıtlar"da %42,5 ve "imalat (gıda, içecek, tütün hariç) sanayi"nde %6,9 azaldı.

İthalat birim değer endeksi Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %16,2 azaldı.

Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, "gıda, içecek ve tütün"de %11,3, "ham maddeler"de (yakıt hariç) %19,2, "yakıtlar"da %43,5 ve "imalat (gıda, içecek, tütün hariç) sanayi"nde %7,6 azaldı.

**İhracat birim değer endeksi %8,6 azaldı
İthalat birim değer endeksi %16,2 azaldı**

Dış Ticaret Miktar Endeksleri (2010=100), Şubat 2016

İhracat miktar endeksi %10,9 arttı

İhracat miktar endeksi Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %10,9 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, "gıda, içecek ve tütün"de %13,9, "yakıtlar"da %37,4 ve "imalat (gıda, içecek, tütün hariç) sanayi"nde %13,1 artarken, "ham maddeler"de (yakıt hariç) %2 azaldı.

İthalat miktar endeksi %9,7 arttı

İthalat miktar endeksi Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %9,7 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, "gıda, içecek ve tütün"de %5,5, "ham maddeler"de (yakıt hariç) %4,5, "yakıtlar"da %1,6 ve "imalat (gıda, içecek, tütün hariç) sanayi"nde %11 arttı.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2016

DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

➤ Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ihracat miktar endeksi %12,8 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2016 Ocak ayında 125,2 olan ihracat miktar endeksi %12,8 artarak, 2016 Şubat ayında 141,2 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2015 Şubat ayında 127,2 olan ihracat miktar endeksi % 7,2 artarak, 2016 Şubat ayında 136,4 oldu.

➤ Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ithalat miktar endeksi %7,5 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2016 Ocak ayında 123,4 olan ithalat miktar endeksi %7,5 artarak, 2016 Şubat ayında 132,7 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2015 Şubat ayında 114,3 olan ithalat miktar endeksi % 7,4 artarak, 2016 Şubat ayında 122,8 oldu.

➤ Dış ticaret haddi 2016 yılı Şubat ayında 114,8 olarak gerçekleşti

İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksinde bölünmesiyle hesaplanan ve 2015 yılı Şubat ayında 105,3 olarak elde edilmiş olan dış ticaret haddi, 2016 yılı Şubat ayında 114,8 oldu.

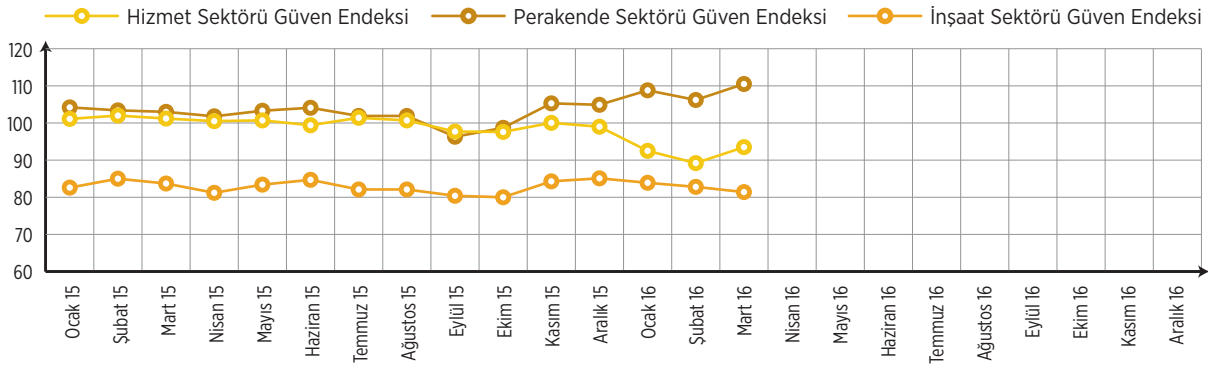
Dış Ticaret Endeksleri (2010=100), Şubat 2016

	İHRACAT			İTHALAT		
	ENDEKS		DEğİŞİM (%)	ENDEKS		DEğİŞİM (%)
	2015 Şubat	2016 Şubat	2016 Şubat /2015 Şubat	2015 Şubat	2016 Şubat	2016 Şubat /2015 Şubat
BİRİM DEğER ENDEKSLERİ						
Genel	100,2	91,6	-8,6	95,2	79,8	-16,2
Gıda, içecek ve tütün	118,0	104,6	-11,4	103,6	91,9	-11,3
Hammaddeler	100,5	90,6	-9,8	91,2	73,7	-19,2
Yakıtlar	79,1	45,5	-42,5	87,4	49,4	-43,5
İmalat (Gıda, içecek ve tütün hariç)	98,6	92,1	-6,9	99,6	92,1	-7,6
SITC'de baŐka yerde sınıflandırılmayan mallar	107,9	105,6	-2,2	88,4	83,4	-5,6
MİKTAR ENDEKSLERİ						
Genel	128,6	142,5	10,9	115,1	126,2	9,7
Gıda, içecek ve tütün	110,7	126,1	13,9	149,7	157,9	4,5
Hammaddeler	108,5	106,3	-2,0	106,1	110,9	4,5
Yakıtlar	105,5	145,0	37,4	125,6	127,6	1,6
İmalat (Gıda, içecek ve tütün hariç)	113,7	128,6	13,1	110,4	122,5	11,0
SITC'de baŐka yerde sınıflandırılmayan mallar	850,6	768,8	-9,6	97,0	147,3	51,8

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2016

SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ

➤ Mart 2016

Hizmet sektörü güven endeksi %4,8 arttı

Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Şubat ayında 89,24 iken, Mart ayında 93,50 değerine yükseldi. Hizmet sektörü güven endeksindeki bu artış; son üç aylık dönemde “iş durumunun” iyileştiğini, “hizmetlere olan talebin” arttığını değerlendiren ve gelecek üç aylık dönemde “hizmetlere olan talebin” artacağını bekleyen girişim yöneticisi sayısının artmasından kaynaklandı. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre; iş durumu, hizmetlere olan talep ve hizmetlere olan talep beklentisi endeksleri sırasıyla %6,1, %1,4 ve %6,5 arttı.

Perakende ticaret sektörü güven endeksi %4,1 arttı

Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Mart ayında 110,51 değerine yükseldi. Perakende ticaret sektörü güven endeksindeki bu yükseliş; son üç aylık dönemde “iş hacmi-satışların” arttığını değerlendiren ve gelecek üç aylık dönemde “iş hacmi-satışların” artacağını bekleyen girişim yöneticisi sayısının artmasından kaynaklandı. Mevcut mal stok seviyesinin mevsim normallerinin altında olduğunu değerlendiren girişim yöneticisi sayısı ise azaldı. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre; iş hacmi-satışlar ve iş hacmi-satışlar beklentisi endeksleri sırasıyla %8,6 ve %4,1 artarken, mevcut mal stok seviyesi endeksi ise %0,4 azaldı.

İnşaat sektörü güven endeksi %1,7 azaldı

Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi bir önceki ayda 82,82 iken, Mart ayında 81,43 değerine düştü. İnşaat sektörü güven endeksindeki bu düşüş; “alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyinin” mevsim normallerinin üzerinde olduğunu değerlendiren ve gelecek üç aylık dönemde “toplam çalışan sayısında” artış bekleyen girişim yöneticisi sayısının azalmasından kaynaklandı. İnşaat sektöründe bir önceki aya göre; alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi ve toplam çalışan sayısı beklentisi endeksleri sırasıyla %2,7 ve %0,9 azaldı.

Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Sektörel Güven Endeksleri, Alt Kalemleri ve Değişim Oranları, Mart 2016

	ENDEKS		BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE DEĞİŞİM (%)	
	2016 02	2016 03	2016 02	2016 03
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	89,24	93,50	-3,5	4,8
İş durumu (son 3 aylık dönemde)	84,55	89,72	-0,4	6,1
Hizmetlere olan talep (son 3 aylık dönemde)	84,90	86,08	-0,4	1,4
Hizmetlere olan talep beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	98,28	104,68	-8,5	6,5
Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi	106,18	110,51	-2,4	4,1
İş hacmi-satışlar (son 3 aylık dönemde)	102,46	111,25	-8,8	8,6
Mevcut mal stok seviyesi (*)	101,88	101,47	2,0	-0,4
İş hacmi-satışlar beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	114,18	118,81	0,1	4,1
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	82,82	81,43	-1,3	-1,7
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	66,89	65,05	-6,0	-2,7
Toplam çalışan sayısı beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	98,74	97,81	2,2	-0,9

(*) Mevcut mal stok seviyesi yayılma endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışı göstermektedir.

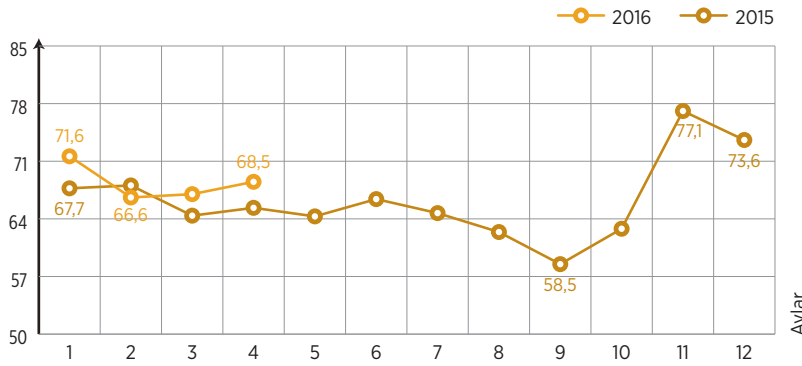
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2016

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

↘ Nisan 2016

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Nisan ayında bir önceki aya göre %2,2 oranında arttı; Mart ayında 67 olan endeks Nisan ayında 68,46 oldu.

Tüketici güven endeksi **%2,2** arttı

Tasarruf etme ihtimali %13,1 arttı

Tasarruf etme ihtimali endeksi %13,1 oranında arttı. Mart ayında 21,01 olan endeks, Nisan ayında 23,75 değerine yükseldi. Bu artış, tüketicilerin gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimallerinin bir önceki aya göre arttığını göstermektedir.

İşsiz sayısındaki düşüş beklentisi arttı

İşsiz sayısı beklentisi endeksi bir önceki aya göre %1,9 oranında artarak, Nisan ayında 69,11 değerine yükseldi. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında azalış bekleyenlerin artmasından kaynaklandı.

Hanenin maddi durum beklentisi %0,2 arttı

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre %0,2 oranında arttı. Mart ayında 89,77 olan endeks değeri Nisan ayında 89,97 oldu. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha iyi olacağını bekleyenlerin oranının artmasından kaynaklandı.

Genel ekonomik durum beklentisi %1,8 arttı

Mart ayında 89,41 olan genel ekonomik durum beklentisi endeksi %1,8 oranında artarak, Nisan ayında 91,02 oldu. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin sayısının bir önceki aya göre arttığını göstermektedir.

Tüketici Güven Endeksi, Alt Kalemleri ve Değişim Oranları, Nisan 2016

	ENDEKS			BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE DEĞİŞİM ORANI (%)	
	2016	2016	2016	2016	2016
	02	03	04	03	04
Tüketici Güven Endeksi (*)	66,64	67,00	68,46	0,5	2,2
Hanenin maddi durum beklentisi	89,31	89,77	89,97	0,5	0,2
Genel ekonomik durum beklentisi	90,03	89,41	91,02	-0,7	1,8
İşsiz sayısı beklentisi (**)	66,17	67,80	69,11	2,5	1,9
Tasarruf etme ihtimali	21,05	21,01	23,75	-0,2	13,1

(*) Beklentiler, gelecek 12 ay için sorgulanmaktadır.
(**) İşsiz sayısı beklentisi endeksinin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalış, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artış göstermektedir.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2016

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki aya göre %0,5 arttı

Şubat 2016

Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yılı) incelendiğinde, 2016 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %5,5 ve imalat sanayi sektörü endeksi %0,6 artarken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise %1,7 azaldı.

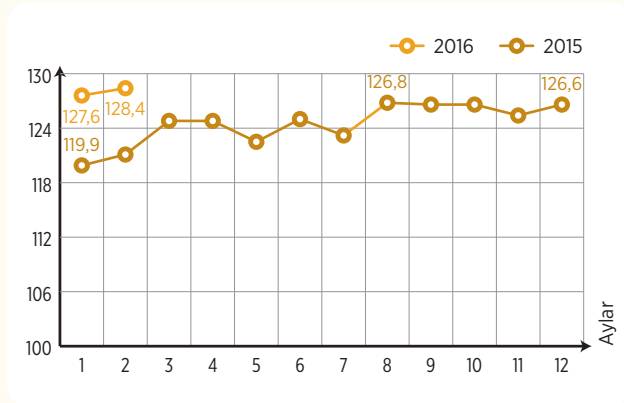
Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yılı) incelendiğinde, 2016 yılı Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %7,7, imalat sanayi sektörü endeksi %6,2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %2,6 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %5,8 arttı

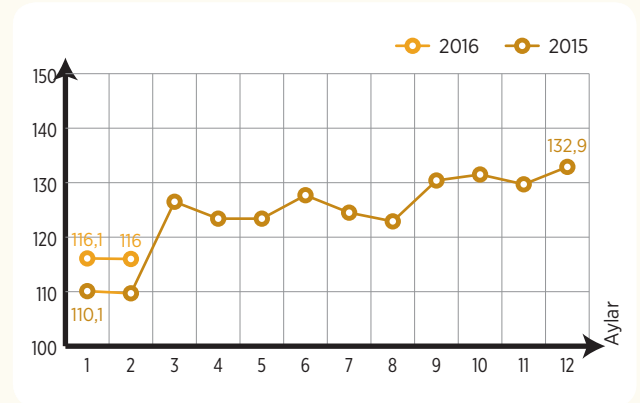
Sanayi Üretim Endeksi ve Değişim Oranları (2010=100), Şubat 2016

Sektör	ARINDIRILMAMIŞ	TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ		MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ	
	Endeks	Endeks	Yıllık Değişim (%)	Endeks	Aylık Değişim (%)
Toplam Sanayi	120,0	116,0	5,8	128,4	0,5
Madencilik ve Taşocakçılığı	103,5	100,9	7,7	115,2	5,5
İmalat Sanayi	121,5	117,1	6,2	130,1	0,6
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	118,0	116,2	2,6	123,8	-1,7

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (2010=100), Şubat 2016

Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (2010=100), Şubat 2015

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2016

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ VE ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi gruplarında en yüksek artış dayanaklı tüketim malı imalatında gerçekleşti

Ana sanayi grupları (MIGs) sınıflamasına göre, 2016 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre en yüksek artış %2,1 ile dayanaklı tüketim malı imalatında gerçekleşti.

Ana Sanayi Gruplarına Göre Endeks ve Değişim Oranları (2010=100), Şubat 2016

Sektör	ARINDIRILMAMIŞ	TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ		MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ	
	Endeks	Endeks	Yıllık Değişim (%)	Endeks	Aylık Değişim (%)
Toplam Sanayi	120,0	116,0	5,8	128,4	0,5
Ara malı imalatı	116,7	112,7	7,0	124,7	0,8
Dayanaklı Tüketim Malı İmalatı	115,2	111,3	2,7	126,5	2,1
Dayanaksız Tüketim Malı İmalatı	120,8	116,3	9,0	130,3	1,4
Enerji	113,0	111,5	5,1	120,9	-0,8
Sermaye Malı İmalatı	134,9	129,1	1,2	142,4	-0,4

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayiinde en yüksek artış bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti

İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2016 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre en yüksek artış %7,4 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti. Bu artışı, %5,8 ile diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı ve %5,6 ile elektrikli teçhizat imalatı takip etti.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayiinde en yüksek düşüş diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti

İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2016 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre en yüksek düşüş %25,5 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti. Bu düşüşü, %11,2 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı ve %3,5 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı takip etti.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2016

➤ KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

NUTS 3 KODU	İL ADI	2016 MART (BİR AYLIK)									2015 MART (BİR AYLIK)								
		KURULAN			TASFİYE			KAPANAN			KURULAN			TASFİYE			KAPANAN		
		Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.		
TR411	BURSA	287	6	69	16	0	17	2	40	227	4	82	27	7	22	5	24		
TR412	ESKİŞEHİR	62	1	100	7	2	4	1	38	76	0	147	4	1	5	3	37		
TR413	BİLECİK	12	0	8	1	0	0	0	3	7	0	16	1	0	0	1	16		
TOPLAM		361	7	177	24	2	21	3	81	310	4	245	32	8	27	9	77		

Kaynak: TOBB Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri, 2016

BİLİYOR MUYDUNUZ

- Osmanlı'da İstanbul dışında Anadolu'daki ilk tiyatronun Ahmet Vefik Paşa tarafından 15 Eylül 1879'da açılan Bursa Osmanlı Tiyatrosu olduğunu

- Ülkemizde ilk açıköğretim fakültesinin 1982 yılında Eskişehir'de kurulmuş olduğunu

- Türkiye'nin ilk süt ve süt ürünleri fabrikası olan SAYAS Ayran Fabrikası'nın Bursa'da kurulduğunu

- İlk Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nün 1925 yılında Eskişehir'de kurulduğunu

- Türkiye'de "Şerbetçiotu" nun yetiştirildiği tek ilin Bilecik olduğunu

➤ Bazı Tanımlar

Dış ticaret haddi: İhracat birim değer endeksinin İthalat birim değer endeksine bölünmesi ile bulunur

Girişimlerin doğumu: Daha önceki yıllarda aktif çalışanı olmayıp ilgili yıl içinde en az bir ücretli çalışanı ile aktif olan girişimleri ifade etmektedir

Girişimlerin ölümü: Sonraki yıllarda herhangi bir ücretli çalışanı olmayan ve ilgili yıl içinde en az bir ücretli çalışanı ile aktif olan girişimleri ifade etmektedir

İhracat birim değer endeksi: İhracatın birim

değerlerinde meydana gelen değişimdir

İstihdam oranı: Çalışan insan sayısının, çalışabilir yaştaki insan sayısına bölünmesiyle bulunan orandır

İşgücüne katılma oranı: İşgücünün kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır

İşsizlik oranı: İş bulamayan nüfusun toplam işgücüne oranıdır

İşveren girişim: Herhangi bir referans yılda en az bir ücretli çalışanı ile aktif olan girişimleri

ifade eder

İthalat birim değer endeksi: İthalatın birim değerlerinde meydana gelen değişimdir

TÜFE: Halkın en fazla kullanmış olduğu mal ve hizmetlerin ortalama fiyat artışıdır

Tüketici güven endeksi: Tüketicilerin ekonomideki beklentilerini belirleyen bir ölçüttür

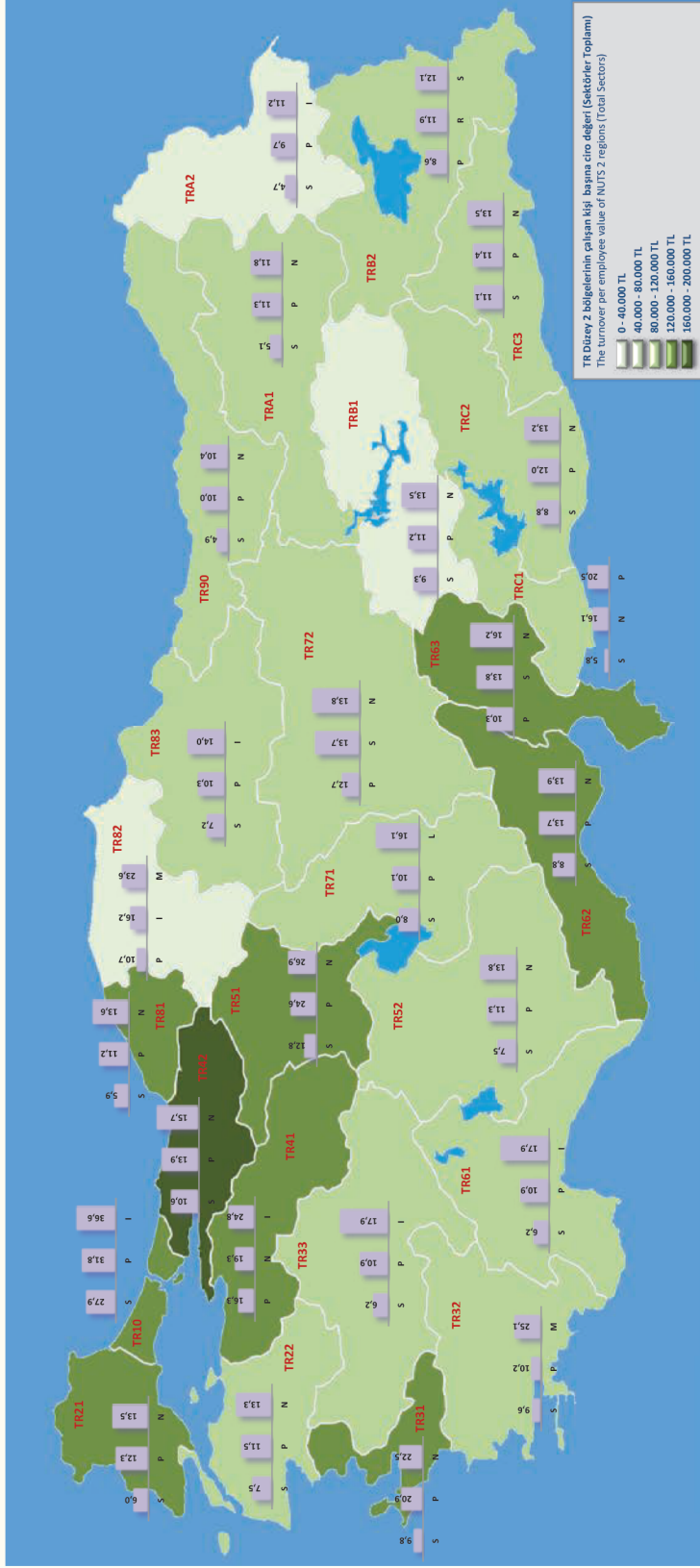
Sanayi üretim endeksi: Sanayi üretiminde meydana gelen artış ya da azalışı ifade eder

ÜFE: Genel olarak üreticilerin girdilerindeki ortalama fiyat artışıdır

BÖLGESEL VERİMLİLİK İSTATİSTİKLERİ / REGIONAL PRODUCTIVITY STATISTICS

İBBS TR Düzey 2 Bölgelerinde Ekonomik Faaliyet Kısımlarına Göre Çalışan Başına Ciro Bazında En Düşük Üç Sektör, 2012 (Nace Rev. 2) (1000 TL)
The Lowest Three Sectors Based on Turnover per Employee Value According to Economic Activity Sections in NUTS 2 Regions, 2012 (Nace Rev. 2) (1000 TL)

Kaynak: TÜİK, YGM-Bölgesel Verimlilik İstatistikleri Source : TurkStat, YGM-Regional Productivity Statistics

İBBS TR Düzey 2 Bölge Sınıflaması - NUTS Level 2 Regional Classification		NACE Rev.2 Sanayi ve Hizmet Sektörleri Sınıflaması - NACE Rev. 2 Industrial and Service Sector Classification	
TR10	İzmir	B	Madencilik ve taş ocaklığı
TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	C	İmalat
TR22	Balıkesir, Çanakkale	D	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım
TR31	İzmir	E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	F	İnşaat
TR33	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	G	Tahtan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı
TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik	H	Ulaştırma ve depolama
TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
TR51	Ankara	J	Bilgi ve iletişim
TR52	Konya, Karaman	K	Gayrimenkul faaliyetleri
TR61	Antalya, Iğartta, Burdur	L	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler
TR62	Adana, Mersin	M	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	N	Eğitim
		O	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
		P	Kültür sanat eğlence, dinlence ve spor
		Q	Diğer hizmet faaliyetleri
		R	
		S	

Kaynak: Verimlilik Genel Müdürlüğü, Anahtar Dergisi, Mart 2016, sayı 327

www.bebka.org.tr

www.bebka.org.tr

Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttım İş Merkezi Buttım
Plaza Kat 6 16250 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE

Telefon 0224 211 13 27 • Faks 0224 211 13 29